

Motion till riksdagen 2021/22:3204

av Per Åsling (C)

Biobaserad samhällsekonomi utan råvara

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tydligare bör styra sin förvaltning mot insatser inom den nuvarande skogspolitiken som stimulerar en ökad skogsproduktion och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns ett brett parlamentariskt stöd för att vi behöver utveckla vårt samhälle mot en biobaserad samhällsekonomi, i syfte att nå de övergripande klimatmålen. Produktionen av förnybar råvara från skogen utgör grunden för den biobaserade ekonomin. Klimatnyttan i skogen ligger i det aktiva brukandet och i substitutionen av fossila råvaror, och produktionen i skogen kan och bör öka. Det finns en stor potential att genom vanlig hederlig god skogsskötsel öka det framtida uttaget av hållbart producerad biomassa från skogen.

Regeringen framhåller det gröna guldets betydelse för jobb och tillväxt i hela landet och hyllar det svenska skogsbruket som nyckeln till vår växande bioekonomi. Det är emellertid långt mellan regeringens vackra ord och höga förväntningar och den tillämpning som skogsnäringen erfar i sin vardag i skogen idag. Skogspolitiken bygger alltjämt på två jämställda mål. Den myndighet som är satt att genomföra den haltar dock betänkligt. Det tycks saknas motivation att med full kraft verka i riktning mot produktionsmålet om ett effektivt nyttjande och en uthålligt god avkastning. Det vilar en ängslighet över verksamheten, där varje mått och steg granskas utifrån eventuella effekter på miljöaspekterna – medan effekter och konsekvenser för skogsproduktionen inte analyseras i långt när motsvarande omfattning.

Riktningen i Skogsstyrelsen återspeglar självfallet styrningen av myndigheten (alternativt bristen därav). Huvuddelen av de regeringsuppdrag som fördelas och de åiterrapporteringar som utkrävs har sin tyngdpunkt i miljömålet. Myndigheternas uppgift är att förverkliga regeringens politik, och regeringens uppgift är att omvandla sina politiska ambitioner till konkreta uppdrag för myndigheterna. Här finns synbarligen ett

glapp mellan det regeringen önskar för framtiden och den verklighet skogsnäringen verkar inom.

Ökad skogsproduktion förutsätter beslut om investeringar i skogsvård och beslut om att avverka. Dessa beslut om avverkningar, och om investeringar i skogsvård, fattas av landets skogsägare. Det är därför avgörande hur skogsägarna väljer att agera. Sveriges skogsägare upplever idag en skoglig myndighet vars huvuduppgift tycks vara att hämma och försvåra ett aktivt brukande, snarare än att stimulera brukande och ökad skogsproduktion.

Den röda tråden i skogspolitiken sedan hundra år är frivillighet och kunskaps- tillförsel. Lagstiftningen är framförallt avsedd att fungera förebyggande och norm- bildande, inte styrande på detaljnivå. Det är varken lagen i sig eller lagtillsynen som driver utvecklingen mot de skogs- och miljöpolitiska målen – det gör frivillighet, kunskaps- tillförsel och sektorsansvar. De senaste åren har dessvärre en felaktig före- ställning om lagstiftningen som det huvudsakliga styrmedlet för att nå skogspolitiken s mål uppstått och spridits. Såväl inom Skogsstyrelsen som utanför. Den ovederhäftiga Polytaxkonstruktionen gav dessutom näring och legitimitet till den missuppfattningen.

Skogsproduktionen och nyttjandet av skogens produkter är en av de viktigaste åtgärderna för att nå ett hållbart samhälle. Det finns ett stort utrymme för en ökad virkesproduktion inom ramarna för dagens lagstiftning och skogspolitiska inriktning. Men regeringen behöver lotsa sina myndigheter framåt med en styrning som bättre speglar skogspolitiken s båda mål och de politiska ambitionerna om en växande bioekonomi. Hur ska regeringen annars förverkliga sin politik?

Per Åsling (C)